

Bovenstaande heren hopen in de komende weken hun 13½-jarig jubileum te vieren.
 Het zijn v.l.n.r.: de heren F. W. H. Ooijman, afdeling Draaiery, P. Pronk, afdeling Voorcontrole en A. P. van Wijck, afdeling TV-montage, die respectievelijk op 24 juli en 14 augustus en 31 juli n.s. zullen jubileren; hiernaast ziet u de heer H. den Boester, afdeling Montage Kenmerkade die dit jubileum viert op 24 juli e.k. Onze hartelijke gelukwensen!

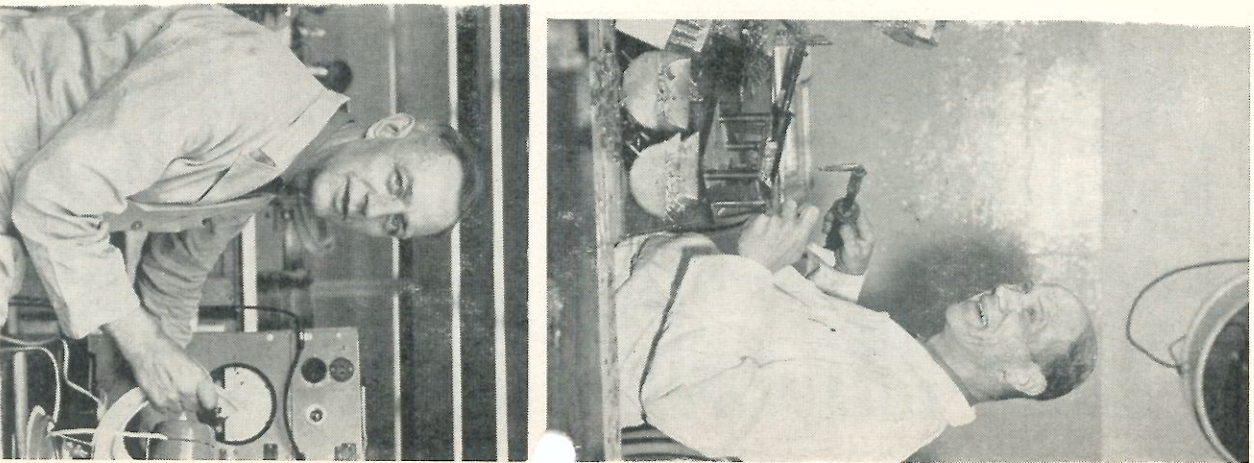
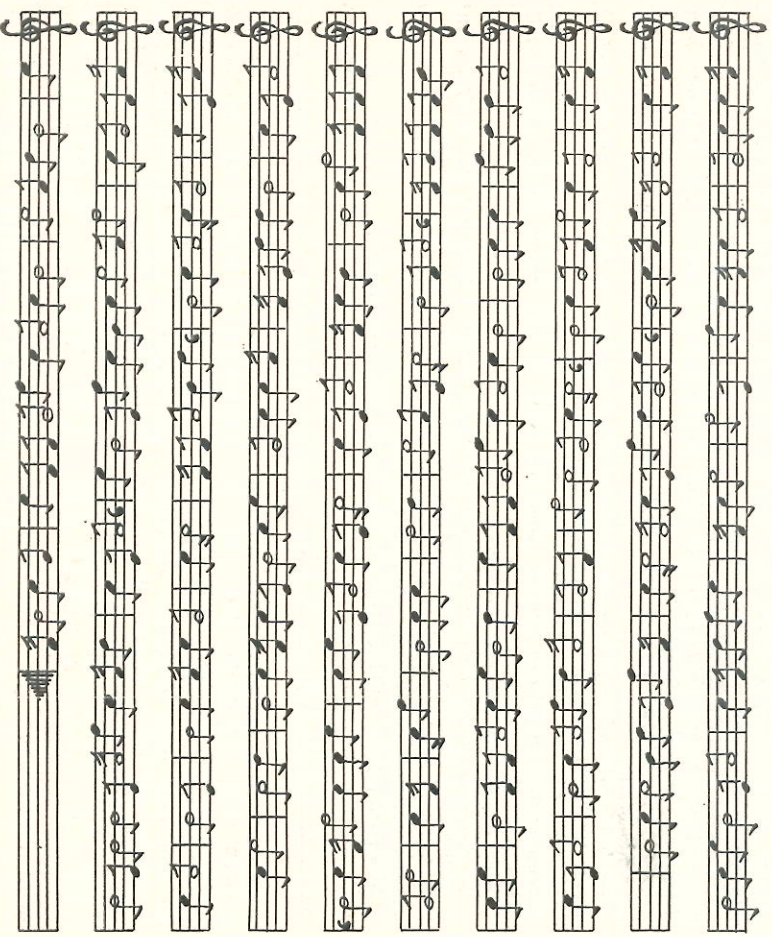
SPECIALE VAKANTIEPUZZEL

Zoals elk jaar hebben wij ook nu weer een bijzondere puzzel voor de vakantieperiode. Wij laten verder de maker van de puzzel aan het woord.

U moet niet terugschrikken voor deze puzzel, omdat hij bestaat uit notenbalken met noten. Ik weet trouwens van

muziek ook weinig af. Maar dat is niet nodig.

Ik heb eenvoudig een beetje voorcomponist gespeeld, al zou Beethoven uit dit geheimchrift niet wijs kunnen worden. Ik heb aan de bekende tekens heel andere betekenissen gegeven dan

ze gewoonlijk hebben. Elk teken staat voor een letter van het alfabet, steeds natuurlijk hetzelfde teken voor dezelfde letter. De woorden van de lange zijn zijn van elkaar gescheiden door een verticale streep, enkele komma's zijn op hun plaats gezet en verder moet u zelf maar uitzoeken, wat er staat. Het is een heel leerzame uitspraak bovendien.

Alleen dit nog: de laatste woorden van de regels 4, 5, 7 en 8 lopen over op de volgende regel. Wehm, wat staat hier?

De prijzen zijn ook voor deze vakantiepuzzel weer de moeite waard.

De redactie stelt namelijk 5 prijzen van f.20,— en 5 prijzen van f.15,— beschikbaar. Alle prijzen in de vorm van 2 besproken plaatsen voor de muziekschouw „My Fair Lady“, die gegeven wordt in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen in Den Haag.

Eventuele prijswinnaars uit Utrecht krijgen hun reiskosten ook vergoed. Zorgt u ervoor dat uw oplossing uiterlijk 16 augustus 1961 in het bezit is van mejuffrouw Hartsuiker? Veel succes!

het v.d.H.-tje

Redacteur:
 C. SCHREVEL
 Nr. 706
 21 juli 1961

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

KINDERMIDDAG IN UTRECHT

Het is een echte feestmiddag geworden.

Om kwart over een waren alle kinderen present. Getooid met een vrolijk gekleurde muts hadden ze al gauw een plaatsje in de bus en vertrokken we naar Zeist. Het doel was het Openluchttheater, waar een voorstelling gegeven werd van „PANDA.“ Een figuur, bij de meeste kinderen wel bekend.

De opvoering werd een succes, ondanks de regen, die een paar maal kort maar hevig onze pret wilde dieën.

De kinderen hebben stuk voor stuk genoten van het spel. Het verhaal was dan ook de moeite waard om gebeld te volgen. Prinses Yvonne, die haar huwelijk met Prins Alexander bedreeft ziet, omdat haar verlovingstring (een erfstuk van Prins Alexanders vader) gestolen is. De dief-bedelaar wordt echter door Panda en diens vriend Joris Goedbloed van Malpertuis ontmaskerd, hetgeen niet zonder spanning gebeurde. Voor de leiding was de voorstelling zeker gezellig, maar nog meer viel er te genieten van het enthousiasme bij de kinderen en hun werkelijk meeleren met het stuk. Hun aanmoediging voor Panda en Joris en hun afkeuring van de houding van de dief, waren oorverdovend.

De opmerkingen in de bus na de voorstelling gaven wel te kennen dat iedereen volop tevreden was.

Via een kleine omweg en pauze bij „het hertenkamp om een „flesje met sn rietje“ te ledigen, kwamen we bij de kersenboomgaard. Gehukkig deed de zon hier goed zijn best, hetgeen na de

fikse regenbuitjes in Zeist, erg welkom was.

In de boomgaard was het al gauw een vrolijke, uitzwermende menigte, hetgeen de foto's wel laten zien. Vooral de jongens vonden het veelal prachtig om naast de gekregen zak met kersen een liefst even volle zak te verzamelen van de „gevallen“. Erg aardig was het om te horen dat er veel waren, die „wat voor vader en moeder wilden bewaren“. Na de kersenmaaltijd, waaraan ook onze bedrijfsleider was komen deelnemen, keerden we geheel voldaan naar de Abstederdijk terug.

M. E. K.

Ziektekosten in de vakantie

Regeling bij verblijf in Nederland.
 Bij het invoeren van geneeskundige hulp tijdens uw vakantie dient u zich als ziekenfondsverzekerde kenbaar te maken door het tonen van uw ziekenfondskaart/juwtante.

De behandeling behoort zich te beperken tot spoedhulp.

U zult de dokter, apotheker, tandarts in het algemeen zelf moeten betalen.

Indien u bij terugkomst de volledig gepspecticeerde en voor volwaardig geldende nota bij uw ziekenfonds inlevert, ontvangt u hierop de vergoeding, die met de ziekenfondsen en medewerkers zijn overeengekomen.

Bij verblijf buiten Nederland.

Gaat u naar een land waarmee Nederland een Verdrag heeft gesloten — d.i. met België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk en Italië — dan dient u voor uw vertrek contact op te nemen met uw ziekenfonds.

U vraagt daar of u in aanmerking kunt komen voor een „sfor-mulier Eg“ op vertoon waarvan u in één van deze landen hulp kunt inroepen op dezelfde wijze alsof u in dat land verzekerd was.

In Duitsland en Italië geldt een gunstiger regeling dan in België, Frankrijk en Luxemburg.

Gaat u naar één van de laatste genoemde (oogunste) landen dan is het beslist niet overbodig, dat u een aanvullende reisverzekering sluit.

Gaat u naar een ander land, waarmee Nederland geen Verdrag heeft gesloten — zoals Zwitserland, Oostenrijk, Spanje, Griekenland e.a. — dan dient u er rekening mee te houden dat u GEEN vergoeding krijgt van uw ziekenfonds voor uw geneeskundige verzorging aldaar.

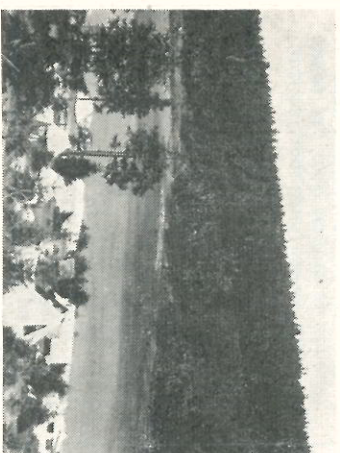
Wij raden u aan in zulke gevallen een z.g. reisverzekering te sluiten. De kosten van zo'n verzekering bedragen afhankelijk van hetgeen men verzekert f.0,25 tot f.0,50 p.p. p.d.

Dit is het laatste
 VDH-tje voor de fabrieksvakantie.
 Ons eerstvolgende nummer hoopen wij u vrijdag 25 augustus ter hand te stellen!
 Wij wensen u een heel prettige vakantie!

Camping Hahnkle-Boockswiese zegt de meesten uwer misschien niets. Nu, ons ook niet toen we van een lange rit, langs een door de A.N.W.E. toeristisch uitgestippelde route, van West- naar Oost-Duitsland reden en met het bereiken van Goslar in het noord-westelijk deel van de Harz belandden.

Was al laat geworden en er moest met spoed naar een kampplaats worden omgezien. De eerste camping op de weg naar Clausthal-Zellerfeld was een zanderige, vlak langs de weg gelegen strook grond, (Gosetal) en voldeed niet aan onze bescheiden wensen, ook al omdat we van plan waren een weekje in de Harz te blijven.

Verder maar. De grote Harz-kaart vermeldt nog een camping, een kilometer of acht verder. En daar wijst het groene camping-bordje ons naar een zijweg, en komen we bij de slagbomen die toegang geven tot de camping Hahnkle-Boockswiese.

Hebt u dat ook, dat zo'n drukke, onbekende kampplaats vaak een beetje onvriendelijk aandoot? Er is altijd even tijd nodig voor de „aanpassing“ en misschien kwam het ook wel door die neergelaten slagboom.

De beheerder troonde in een kenmerkend gloednieuw huisje met aangebouwd „Wasstraum“. Hij vroeg alleen naar een paspoort (dat we nimmer afstraan), maar was ook tevreden met ons kampeerpaspoort.

Hij begon een formulier in te vullen en vroeg hoeveel nachten wij bleven. Ons antwoord: „Misschien één nacht, misschien een week, dat hangt er vanaf“, was niet in staat hem aan het lachen te brengen.

Dus betaalden wij voor één nacht en kregen een grote genummerde plaat mee, waarvoor 5 D. mark strategisch moest worden betaald, een maatregel die waarschijnlijk wel aan de praktijk was ontleend!

De camping ligt op ± 500 meter hoogte aan de Grumbacher Teich, één van de vele meertjes, die meestal in de Harz voor drinkwatervoorziening zijn bestemd, maar dat in dit geval als zwembad voor de kampbewoners diende.

Maakte de opstelling van de tenten aanvankelijk een rommelige indruk, later zou blijken dat er toch wel „lijn“ in het geheel zat en dat deze, wat na-tuurschoon betreft, prachtige camping uit een aantal plateaus bestond, vlakke „straten“ dus, om de voor een meendeel uit autokampeerders bestaande bevolking in de gelegenheid te stellen een vlakke plaats te vinden in de geheel met naaldhout begroeide heilig. Als we de volgende dag één van de vele mogelijkheden tot wandelen be-

nuten, en aan de overzijde van het kamp omhoog klimmen, hebben we een prachtig gezicht op het meer en de wel 200 tenten en caravans, die met haar vele kleuren op de zonovergoten berghelling een aardig contrast vormen met het frisse groen van de den-nobomen.

Maken we nu eens een vergelijking met het kamperen van zo'n 30 jaar geleden en nu, dan is er weinig overeenkomst. Dat geldt niet alleen voor het buitenland, maar ook voor ons eigen landje. Werd je vroeger voor kammbalen versleten als je met je fiets en tent op stap ging (met liefst een pan die nog juist langs het achterwiel bungelde), je medekampeerders waren meestal gelijkgestemde lieden, waar-mee in één week of hoogstens veertien dagen durende vakanties een warme kameraadschap ontstond en waarbij de week op vrijdagavond met een stem-mig kampvuur met zang en volksdans werd besloten.

Dit is alles anders geworden. Fabrikanten hebben zich op het artikel „tent“ geworpen met een hartstocht, die ook uit anderen hoofde dan liefde alféen wel valt te verklaren, en dui-Luchbedden, slaapzakken, en dui-

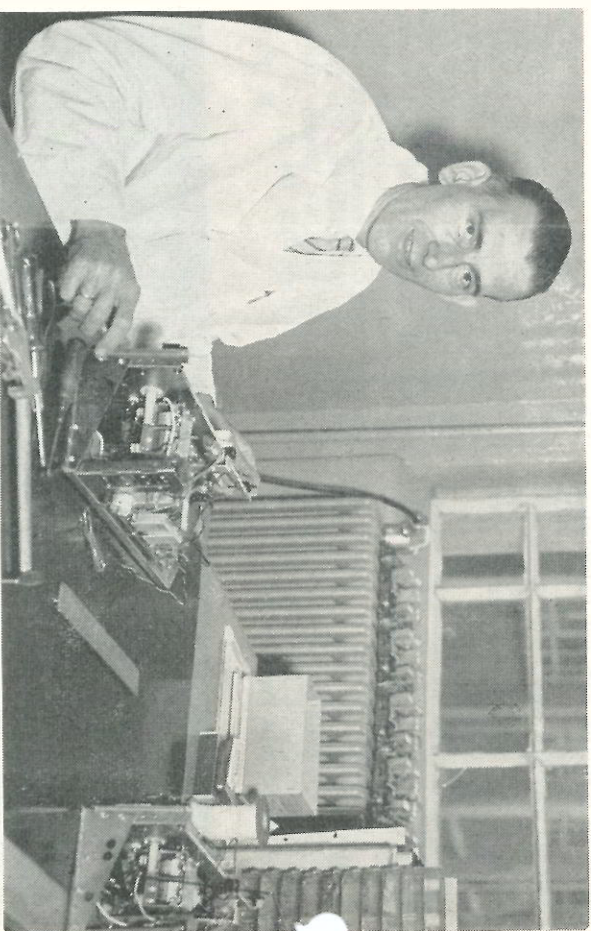
zend en één handige kampeer-gemak-ken hebben het kamperen tot de mass-gebracht. De stijgende welstand hier, en elders deed de rest.

Langere vakanties, gratificaties, en het bezit van een auto hebben het kamperen snel gepopulariseerd. En men kan met enige weemoed denken aan die vroegere, stijfvolle kampeer-Vervolg pag. 3 kolom 1

zand en één handige kampeer-gemak-ken hebben het kamperen tot de mass-gebracht. De stijgende welstand hier, en elders deed de rest.

DE HEER M. WILLE ZILVEREN JUBILARIS

Op 19 augustus is de heer Tinus Wille 25 jaar bij ons in dienst.

Het is noodzakelijk om zijn voortaan te vermelden, want hieronder is hij bij vele Van der Heemers bekend.

Wille is een man die door hard werken zich een plaats heeft verworven in de produkt-onwikkelgroep Radio-Televisie.

Alleen mensen, die begrip hebben voor moeilijkheden van anderen, kunnen hier opbouwend werk verrichten en Wille heeft dit. Hierdoor heeft hij zich, in deze

specialistengroep, tot een zeer gewaardeerde medewerker gemaakt.

Wille weet wat hij aan kan en grijpt hierdoor nooit te hoog. Gevolg hiervan is dat je altijd prettig en zonder spanningen met hem kan praten.

Zijn arbeidslust en zijn plichtsbetrachting doen weldadig aan. Ik hoop dan ook dat we nog lang van al deze goede eigenschappen van hem mogen profiteren.

Vrijdag 18 augustus a.s. zal het jubileum van de heer Wille worden gevierd.

Solex-service

In verband met de jaarlijkse grote schoonmaak zal de afdeling Solex-service op donderdag 21 en vrijdag 28 juli a.s. gesloten zijn. Die dagen kunnen dus geen reparaties worden aangenomen of uitgevoerd.

Personeel-obligaties

Volgende week maandag, dinsdag en woensdag 24, 25 en 26 juli a.s. kunnen, tegen inlevering van het voortlooptje bewijs, de personeel-obligaties worden afgehaald.

Maanweg: tussen 16 en 17 uur aan de balie bij de hoofdgebouw; bij de heer van der Menden;

ENAF: bij de heer Gettenbeek. Na de vakantie zal nog een tweede datum worden bekend gemaakt, waarop gelegenheid zal zijn tot inwisselen.

Ondernemingsraad ENAF

De heer H. L. J. van Welzen is dezer dagen overgeplaatst naar ons bedrijf aan de Maanweg, waardoor hij afbreed als lid van de ondernemingsraad van de ENAF.

Hij zal in deze functie worden opgevolgd door de heer Y. de Jong.

VERVOLG VAN PAG. 2

vakanties: dat is voorbij en men doet er goed aan zich bij het heden aan te passen.

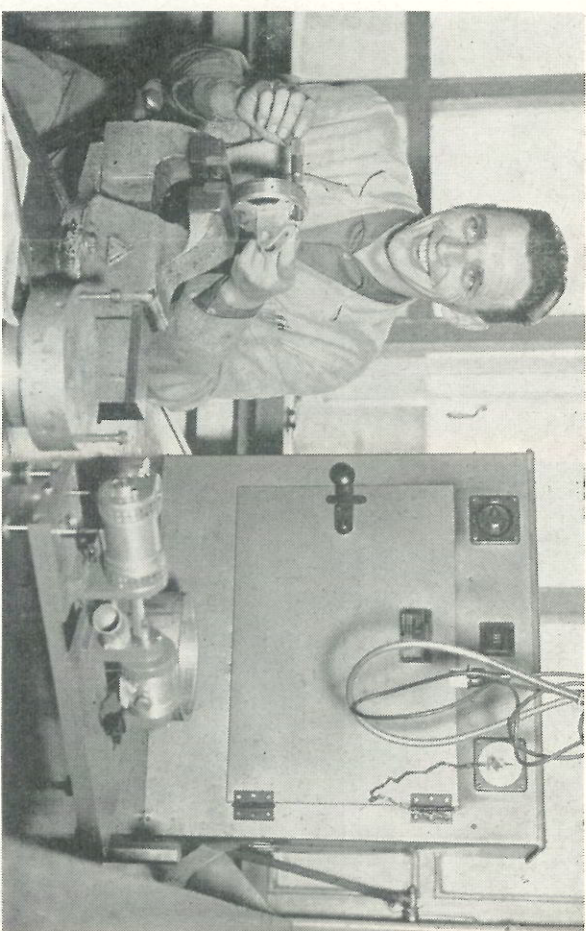
We keren na dit zisprongetje terug naar onze Duitse camping en haar bewoners. Uiteraard zijn de Duitsers hier overwegend in de meerderheid en maken ongeveer 80 % van de bewoners uit. Denen en Hollanders vormen de rest, bijna allen in het bezit van auto, scooter of motor. Hele families van grootvader tot kleinkind, gehuisvest in ravans of grote tenten. Groepen jonge mensen, allen op scooters en in het bezit van fel gekleurde hut-ventjes.

Alles met een gemodelijkheid en vrijheid die erg prettig aandoet. Niemand is verwonderd of neemt aanstoot aan andersmans kleding.

Loopt grootmoeder nog met eigen-gebreide wollen sokken en een bonte boezelaar, de kinderen lopen in zwem-driehoekje of kleurige kamphleding. Maken wij ons wel eens bezorgd over een beginnend embonpoint: een verblijf tussen de Duitsers geeft ons het gevoel nog „volslank“ te zijn. Mijn hemel, we hebben in jaren niet zoveel dikke mensen bij elkaar gezien!

Overigens wordt men ook op deze en andere campings geconfronteerd met het Duitse Wirtschaftswunder. De auto's zijn voor het merendeel nieuw en de kinderen beschikken bijna allen over een eigen fototoestel, terwijl jongelui op de wandeling voorzien zijn van een draagbare radio.

Maar dat zijn slechts kleinigheden die onze stemming niet kunnen beïnvloeden. Want de Harz is een be-

25 JAAR BIJ VAN DER HEEM

Beste Blokpoel,

Vergeef het mij dat ik je vandaag voor het voellicht plaats, zodat iedereen die dit leest weet, wie, wat en hoe je bent.

Ik begon met vergeef het mij. Dit heb ik gedaan omdat het mij bekend is, dat je er niets voor voelt in het zonnige te worden gezet, maar je zult het deze keer over je heen moeten laten gaan.

Je bent 25 jaar geleden bij Van der Heem N.V. in dienst getreden, kwam toen van de Ambachtsschool en deed daarna bij Van der Heem de eerste vertegenwoordiger aan de Laakweg als aankomend naammachtemonteur. Iemand — wie, is mij niet bekend — vroeg in begin 1941 of je zin had achter een draatbank te gaan staan. Je vond het wel aardig, echter niet wetende dat dit je grote tijdje zou worden. Zelf kende ik jou toen nog niet, zodat ik dus ook niets kan zeggen over deze periode.

Wel weet ik: uit eigen ervaring van de laatste 6 jaren, dat je het werk altijd met grote toewijding volbracht hebt. Nooit was iets te veel. Steeds weer opnieuw heb je je op de ingewikkelde werksituaties geworpen. In figuratieve zin wel te verstaan, om iedere keer opnieuw met een prachtig product te voorschijn te komen. Het product dat jouw handen vertiel en nog vertaalt is steeds van zulk een kwaliteit, dat het tijdverspillen zou zijn het te controleren, want het is goed.

Dit bewijst dat je een hoge graad van waardigheid hebt vertoerd in het bespelen van de draatbank. Dat geldt ook voor het forceren, want ook in deze take van 't dagelijkse werk sta je je mannetje.

Wie jouw draatbank bekijkt, kan ook daarvan de liefde voor dat werk zien, want de machine en gereedschappen zijn altijd in een prima conditie, iets waaraan men direct de rijkdom herkent.

Ook voor collega's ben je een goede vriend, die iedereen altijd met goede raad ter zijde staat. Dit alles, alsmede jouw verantwoordelijkheidsgevoel, hebben tot gevolg gehad, dat je voortaan op onze afdeling bent geworden. Ik verheug me bijzonder van deze plaats af te mogen zeggen dat je ook het vroommanschap altijd erg serieus genomen hebt en ook hierin alleen goede resultaten hebt laten zien.

Hiervoor ben ik jou erg dankbaar. Zo zou ik nog een hele tijd kunnen doorgaan, maar 't lijkt mij niet nodig, want je zult bij het aanstaande jubileum wel merken, dat je zeer veel vrienden hebt. De juiste datum is eigenlijk 14 augustus, maar in verband met de vakantie wordt deze verschoven naar donderdag 27 juli a.s. Blokpoel draaft gefeliciteerd en een mooie dag toegewenst.

H. Honeyger.

zoek overwaard en hoewel het „ijzeren gordijn“ een belangrijk deel van de Harz voor het toerisme heeft afgesloten, is er nog veel moeis overgebleven en kan men naar hartelust wandelen of mooie auto-ritten maken, die op tal van pleisterplaatsen de mogelijkheid bieden tot wandelen, en waarbij men zelfs in dit ook door de Duitsers druk bezochte vakantieoord, bijna geen mens tegenkomt.

Behalve de vele meertjes en „Sperren“, waarvan de Okertal- en de Sösgordijn een belangrijk deel van de overwaard zijn, wemelt het van oude studies met namen die ons nog aan de schoolbanken herinneren bij de behandelning van de kaart van Duitsland. Bad Lauterberg, Bad Harzburg, Osterode, Seesen en het bijzonder mooie Goslar (het laatste stadje hebben wij meer dan één keer bezocht!) hebben ons geen spijt bezorgd over de kennismaking met de Harz.

JEUGDKRANT

VANDER HEEM

SPEURNEUZEN AANTREDEN!

In de Jeugdkrant van 24 september van het vorige jaar namen wij een gedicht op van één van de deelnemers van onze eerste Speurtocht.

Dat gedicht luidde:

De speurtocht van Van der Heem is oké volgend jaar doe ik weer mee.

Nu was dat niet de enige, die er zo over dacht. Nee, van alle kanten hoorden we dit. Daarom hebben we ook nu weer een speurtocht uitgeschreven.

Voor velen van jullie is de vakantie al begonnen. In die vakantie zal het wel eens voorkomen dat je denkt: 'Wat zal ik nu eens gaan doen. Dan kan je meedoen aan onze speurtocht en wel tussen 24 juli en 18 augustus.

Hier nog even de regels voor deze tocht:

1. Iedere deelnemer, jongen of meisje moet 10, 11, 12, 13, 14 of 15 jaar oud zijn.
2. Van iedere jongen of meisje, dat aan de speurtocht deelneemt, moet vader, moeder, broer of zus bij Van der Heem of bij de Enaf werkzaam zijn.
3. Na 3 bomen in voortuintje: links af.
4. Na uitgang fabriek: links af.
5. Bij de portier geef je je naam en adres op en de naam van je familiéd, dat bij Van der Heem of de Enaf werkt.
6. Je krijgt dan van de portier een routebeschrijving, die je moet lopen. Je mag dus wel op de fiets komen, maar die moet je bij ons voor de deur laten staan.
7. De routebeschrijving ziet er bij voorbeeld als volgt uit:
 1. Na uitgang fabriek: links af.
 2. Na huisnummer 41: rechts af.
 3. Na 3 bomen in voortuintje: links af.

De volgende Jeugdkrant verschijnt op 6 oktober a.s.

8. Op de routebeschrijving komen ook een aantal vragen voor, die je onderweg moet beantwoorden, bij voorbeeld:

1. Wie woont in deze straat op nr. 38?
2. Welk beroep heeft de bewoner van huis nr. 126?
3. Hoeveel fietsen kunnen er in het fietsenrek bij de bakker op de hoek? enz. (neem dus een potlood of balpoint mee!)

9. De wandeling duurt ongeveer 2 uur. Jullie zijn niet aan bepaalde tijd gebonden, dus je kunt het op je gemak doen.

10. Jullie blijven bij Van der Heem in de buurt, en je hoeft geen drukke verkeerswegen over te steken. Als je de routebeschrijving goed volgt, kom je vanzelf weer bij Van der Heem terecht.

11. Bij de portier gekomen, lever je je routebeschrijving en de antwoorden op de vragen in.

12. Voor iedere leeftijdsgroep zijn een aantal aardige prijzen beschikbaar.

13. Vanzelfsprekend mag je meer dan één keer meedoen. Je kan echter maar eenmaal een prijs krijgen.

We hopen dat alle deelnemers — voor zover ze nog geen 16 jaar zijn geworden — weer zullen meedoen, maar we hopen ook veel nieuwe gezichten te zien.

UTRECHTSE SPEURNEUZEN

Onze Utrechtse Speurneuzen kunnen zich van 24 juli t/m 18 augustus melden bij de portier. Absoluut! Je ziet wij hebben dit jaar ook aan jullie gedacht. Omdat er in Utrecht pas een kindermiddag geweest is voor kinderen t/m 10 jaar, kunnen aan deze speurtocht alleen kinderen deelnemen van 11 t/m 15 jaar.

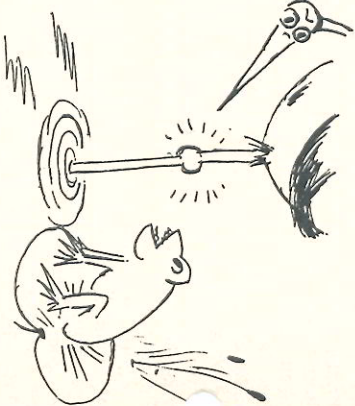
De Utrechtse Speurneuzen kunnen voor verdere inlichtingen terecht bij mejuffrouw Kamer.

We wensen jullie allemaal een prettige vakantie en doe mee met Speurtocht twee!

oppas daar heb je wat aan. Zit me daar te staren in de stoel in plaats van op de kanten te letten". Hij ging vlak voor Jan staan en zei lachend: "Ik zal maar denken je hebt vakantie en het is echt weer om een beetje te gaan zitten dutten. Heb je lekker zitten dromen?"

"Ja oom", zei Jan, "ik heb gedroomd, maar erg leuk was het niet. Ik hoop maar dat dromen bedrog zijn. Uw verhalen over de klokken vind ik veel leuker, al zijn ze dan ook misschien niet allemaal waar". Het hij er lachend op volgen.....

Zo met Pa, kikkors aan zijn been vloog hij glimlend overal heen van Rotterdam tot Amstelveen.

Van Zoeterwou' tot zelfs in Soest waar hij nog even stoppen moest, want hij had last van kriebelhoest.

Pa kikkors dacht: 'Nou is 't oké en het die poot los bij 'n café waar oom "de Pad" druk zakken deed'.

De ooeivaar vluchtte snel;

zijn rode poot was zonder vel.

Hij kwam nooit weer, dat snap je wel.

Pa kikkors dronk wat appelsap al toen een biefstuk voor de grap en zei tot oom: "Ik moet op stap".

Oom riep zijn vrouw, die spoedig kwa die snee' toen vlug een boterham twee met kaas en drie met ham.

Zij gaf voor na een taartje mee en voor de jeugd, Jan, Piet en Kee zes lolly's en wat droptoffee.

Oom Pad bracht Pa toen naar de tram die juist zowaar de hoek ontkwam Met eindbestemming: Rotterdam.

Pa kikkors kwam zo om zes uur vertelde toen vol gloed en vuur van zijn reusachtig avontuur.

Ma kikkors knikte aangedaan en gaf het kroost de lolly's aan die konden toen aan 't likken gaan.

In Kikkerland kwam het gerucht "De Ooeivaar is op de vlucht!" 't is geen vuilje aan de lucht.

Nu springen alle kikkors bij zo van de stoot tot in de wei en kwaken er een liedje bij.

Pa kikkors kreeg nog als beloning 'n medaille van de kikkerkoning en 'n grote pot vol muggenhoning!

Je vindt het toch niet erg?" vroeg oom lachend, want hij wist maar al te goed, dat Jan het juist gewichtig vond zo alleen achter te blijven.

Oom Henk trok zijn werkjasje uit en met een "tot direct hoor" vertrok hij. Jan ging de klokken, die overal verspreid stonden, eens van dichtbij bekijken. Daar was een prachtige staande klok, een oudewijse pendule met glazen stomp, een Friese klok, een klein klokje met glanzende bolvormige gewichten, een paar wekkers en nog veel meer. Jan ging weer in zijn stoel zitten om nog eens goed rond te kijken.

Hè, toch wel geweldig, als je al die uurwerken kon repareren, al die kleine radertjes, die allemaal precies in elkaar pasten. Oom Henk was toch wel knap. Maar wacht maar, later zou hij dat ook gaan doen. En Jan zat kennelijk te genieten bij het idee dat het hem ook eens mogelijk zou zijn stilstande har-

ten van kapotte klokken weer op gang te brengen. Zou hij dan ook zoveel over het leven van die klokken weten te vertellen, zoals ook Henk nu deed?

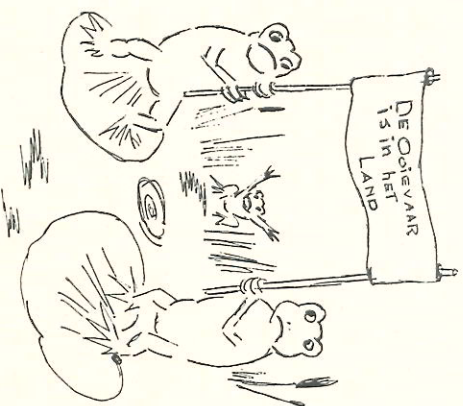
"Toen hij hierover nog zat na te denken ging plotseling de buitendeur open en er stapte een oud vrouwtje binnen. "Zo Jan", zei ze, "wil jij ook horlogemaker worden?"

"Ja mevrouw", antwoordde Jan, die zich niet kon herinneren het vrouwtje ooit eerder te hebben gezien. Wat gek, dat zij zijn naam wist. En het vrouwtje ging verder, alsof ze zijn gedachten had geraden: "Je weet natuurlijk niet wie ik ben. Ik ben het klokkenvrouwtje en ik kan alle klokken laten praten. Ik weet dat jij dikwijls bij jezelf denkt: als die klokken eens konden vertellen over hun leven. Nu ben ik hier gekomen om aan je wens te voldoen."

Jan keek haar ongelovig aan. Het vrouwtje had een lief gezicht, omringd door kroezend zilvergrijs haar en hij kon zich niet indenken, dat ze zou jokken. "Geloof je me niet Jan", raadde het vrouwtje weer zijn gedachten, "ik zal het je laten horen" en zij wendde zich tot de staande klok. "Vertel eens wat over je leven" zei ze.

Vol verwachting keek Jan naar de prachtige klok en ineens leek het of daar leven in kwam. De wijzerplaat werd een gezicht, met ogen en mond. Het was een verdrichtig gezicht en Jan had ineens medelijden met die klok. Toen met een zachte stem kwam het verhaal. De klok was al zestig jaar oud. Hij was gekocht door een rijke boer, die hem aan zijn vrouw ten geschenke had gegeven bij de geboorte van hun eerste zoon. De klok wachtte even en vervolgde toen: "Die zoon is gestorven toen hij negen jaar oud was. Ze hebben mij toen weggegeven aan een nichtje van de boer toen zij ging trouwen. Daar heb ik veel lange jaren gestaan en ik was mijn verdriet bijna vergeten toen een paar vreemde mannen mij kwamen weghalen. De tijden waren slecht en ik werd verkocht aan een opkoper. Die bracht mij in een winkel waar een heleboel oude spullen stonden.

Het rook er muf en er lag overal veel stof. Ik werd vergeeten en had alle begrip van tijd verloren. Hoe lang ik daar ben geweest weet ik niet, het kan een maand zijn geweest, maar ook wel een paar jaar.

Pa kwam terug en aan de kant vroeg hij: "Wat is er aan de hand?" "DE OOEIVAAR IS IN HET LAND!"

Pa werd eerst geel, toen groen en rood en zwom voorzichtig in de sloot al speurend naar een rode poot. Hij hapte af en toe eens vlug een watervio en ook een mug en hield de wacht toen bij de brug.

Daar kwam die lepelaar al aan Pa zag twee rode poten staan. Die toen vlakbij hem bleven staan. Pa kikkors nam een vlug besluit en beet die langpoot in zijn kuit die gaf een gil en vloog eruit.

Het zal je karakter sterven als je goed bent voor dieren.

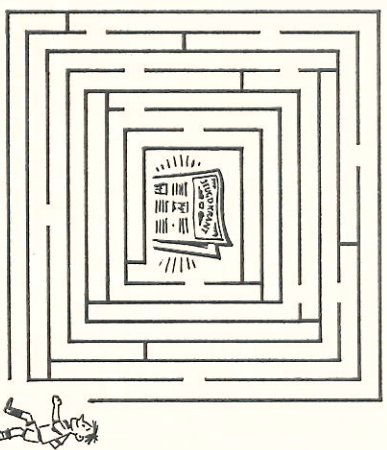
VAKANTIE EN TOCH PUZZELS?

Natuurlijk, waarom niet! In de vakantie zal het heus wel eens slecht weer zijn (al wensen we dat niemand toe!). Dan is het altijd een gezellig tijdverdrijf als je wat puzzels kan oplossen.

Bovendien zijn er weer taarten te verdienen!

Trouwe lezers weten, dat we dat een paar jaar geleden ook hebben gedaan. De winnaars en winnaressen hebben toen gemuid van de heerlijke taarten. Daarom gaan we dat nu weer eens doen.

DOOLHOFPUZZEL
voor kinderen van 4, 5 en 6 jaar

Het jongetje dat je rechts ziet wil natuurlijk graag de nieuwste Jeugd-krant lezen. Maar daarvoor moet hij een heleboel gangen door, waar allemaal dwarsmuren ingebouwd zijn, waar hij niet doorheen kan.

Toch zijn er nog openingen waar hij wel doorheen kan om ten slotte de Jeugdkrant te vinden.

Geven jullie nu eens met een potloodstreep aan hoe hij moet lopen.

Voor kinderen van 7-8-9 en 10 jaar.

Zoals jullie weten hebben we bij Van der Heem elk jaar een Solex-rit, waaraan altijd een heleboel mensen meedoen.

Omdat we tegenwoordig de vrije zaterdag hebben, werd die Solexrit ditmaal op zaterdagmorgen gehouden. Natuurlijk ben ik ook wezen kijken. Meedoen kon ik niet, want ik heb geen Solex.

Toen we daar zo stonden te wachten kwam ik in gesprek met een paar heren. „Ik wil je wel vertellen”, zei er een, „als ik ooit nog eens een bromfiets koop, moet dat een Solex zijn”. „Net wat je zegt”, zei een ander, „al die andere bromfietsen zijn maar la-waaimakende ondingen.”

„Werk u ook bij Van der Heem?” vroeg ik.

„Dat niet”, was het antwoord, „maar ik vind, er is eigenlijk maar één BROM-fiets en dat is de Solex”.

„Ja”, zei toen de derde meneer, „ik zou ook best een Solex willen hebben. Maar eerlijk gezegd is het mij te duur. Ik heb een andere hefebberij en die kost me al heel wat geld”.

„Over hefebberij gesproken”, mengde toen de vierde heer zich in het gesprek, „ik heb ook een hefebberij of

hobby, zoals ze dat tegenwoordig noemen. En nou kan je me geloven of niet maar als je de letters van mijn naam in een andere volgorde zet krijg je precies de naam van die hobby”.

Dat vond ik heel erg vreemd klinken, maar nog veel gekker werd het toen de andere drie heren tegelijk uitriepen: „Dat is met mijn naam net zo. Rangschik de letters en je weet wat mijn hefebberij is”.

„Je snapt dat ik meteen dacht: „Prachtig, dat is geen verloren zaterdag. Ik vraag de namen van die vier heren en maak er een puzzel van voor de Jeugd-krant. Toen ik hun dit vertelde waren ze meteen enthousiast. „Dat willen we graag meemaken. Krijgen we dan een nummer van de Jeugdkrant thuis gestuurd?” Natuurlijk heb ik dat beloofd: voor wat hoort wat.

Hier zijn de visitekaartjes van die vier heren.

Voor kinderen van 11 en 12 jaar

Welke woorden horen in de volgende rijtjes niet thuis?

1. stoel	4. kruiwagen	7. Zaandam	10. vijftien
2. tafel	5. scooter	8. Volendam	11. mantel
3. kachel	6. zwemmen	9. Edam	12. overjas
4. wandlamp	7. handballen	10. Leerdam	13. regenjas
5. kolenvak	8. tennissen	11. aardappel	14. overschoenen
6. krant	9. korfballen	12. radio	15. pantoffels
7. leesboek	10. voetballen	13. raapstelen	16. televisie
8. motorrijwiel	11. Vondel	14. knolraap	17. toneel
9. auto	12. Maris	15. Rembrandt	18. film
	13. Mestdag	16. Rubens	19. cabaret
	14. Amsterdam	17. acht	
		18. tweealf	

Goed nadenken en als je het weet schrijf je de woorden die niet in de rijtjes thuishoren in de volgorde 1 tot en met 10 achter elkaar.

Kunnen jullie ontdekken welke hun hefebberijen zijn? We verwachten een heleboel inzendingen!

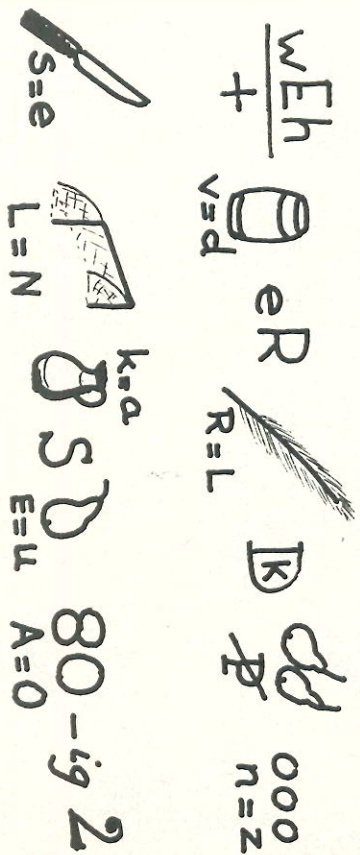
O.C. ROEFFAÏT

N.K. KNEETE

W.M. MEZEN

P.A. KREMEN

Een rebus voor de kinderen van 13, 14 en 15 jaar.

Zo moet je de oplossingen vóór 1 september 1961 insturen: je naam, adres, jongen of meisje leeftijd

Louis Braille

Iemand die blind is, kan niet zien en dus ook niet lezen. Vroeger was dat inderdaad zo. Toen kon een blinde geen kranten lezen en geen boeken. Dat was heel erg. Maar tegenwoordig kunnen zij dat wel en dat hebben zij te danken aan een uitvinding van Louis Braille. Een heel eenvoudige uitvinding eigentijd, maar toch heeft het verscheidene jaren geduurd voordat Braille dit schrift geschikt achtte om te worden toegepast.

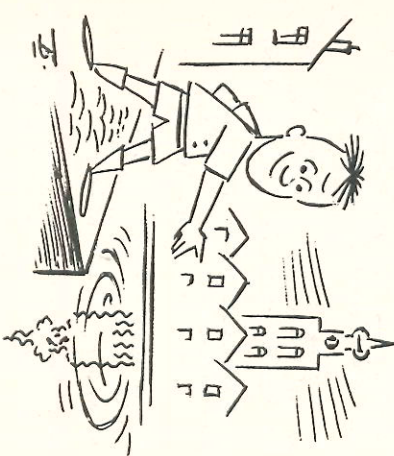
Louis Braille werd geboren op 4 januari 1806 in een klein dorpje vlak bij Parijs. Door een ongeluk, toen hij drie jaar was, werd hij blind aan beide ogen. Dat vonden zijn ouders natuurlijk heel erg. In die tijd kon er nog niet zo goed voor de blinden worden verzorgd als nu en pas in 1816 (Louis was toen dus 13 jaar) kon hij worden toegelaten tot het blindeninstituut in Parijs.

Gelukkig kon Louis goed leren en hij was zeer muzikaal. Vooral orgelspel vond hij heerlijk en hij leerde dat zo goed, dat hij in 1819 benoemd werd tot organist in een kerk in Parijs. Bovendien werd hij in 1828 leraar in het Parijse blindeninstituut.

HET KLOKKENVROUWTJE

In het stadje waar Jan woonde kon het nog zo echt rustig zijn. Geen lawaai van knetterende bromfietsen en weinig auto's. Als je zo 's morgens langs de grachten liep, met daarlangs de hoge bomen waarvan je het spiegelbeeld in het water zag, dan waande je je middenver verwijderd van de brede verkeersweg, terwijl die toch vlakbij was.

Jan hield van zijn stadje en in zijn gedachten bestond er geen mooier plekje op aarde. Graag dwaalde hij door de smalle straten met hun oude, vaak scheefgezakte huizen en dan dacht hij: „Als die huizen nu eens konden praten. Wat zouden die dan veel te vertellen hebben.” Maar de huizen zeiden niets en alleen aan een gevelsteen hier en daar kon Jan zien hoe oud ze waren.

Er waren omstreeks die tijd al vele proeven genomen om de blinden te kunnen laten lezen. Dit zou natuurlijk niet met de ogen kunnen gebeuren, maar gezocht werd naar een schrift, dat men met de vingers zou kunnen aflezen en waarbij men de lettervoemen met de vingertoppen zou kunnen voelen. Als je nu een vel papier neemt, dat je bij voorbeeld op een zacht tafeltje legt, en je gaat daar wat op schrijven met een dik, stomp potlood, dan zal dat een indruk maken in het papier. Je moet zorgen dat het papier niet stuk wordt gedrukt. Leg je daarna het papier met de beschreven kant op tafel dan zie je de letters als het ware op het papier liggen, in reliëf noemen we dat. Het eerste blindenschrift ontstond op deze manier. Men ging dus met een pen met stompe punt hele grote letters in spiegelchrift op het papier zetten. De blinde kon dan aan de andere kant van het papier de letters met de vingers aflezen, lezen dus. Je snapt wel, dat men enorm grote vellen papier daarvoor nodig had, want de letters moesten erg groot zijn om te kunnen worden gelezen.

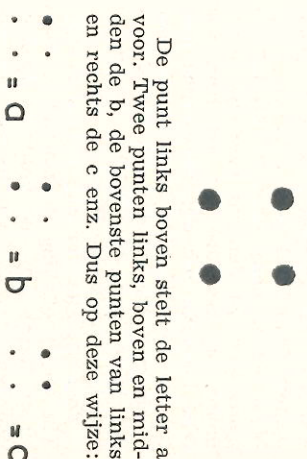
Al heel gauw bleek dan ook dat dit

Het was nu zomer. Onder de bomen langs de gracht was het nog heerlijk koel, maar op de plaatsen waar de zon niet door de bladeren werd gebinderd, zag je de lucht trillen van de warmte. Jan slenterde vlak langs het water. Onder de brug door zag hij de kerktoren onderstreept weerspiegeld in het water dat rimpelloos was. Jan nam een keisteentje en keilde dat over het water. Het kwam terecht precies op de wijzerplaat van de toren en maakte kringen die steeds groter werden. „Was net of de toren door elkaar werd geschud en Jan moest lachen. Dat zo'n toren nou geen „au!” zegt, dacht hij, maar ooh, torens kunnen niet spreken.

Jan was op weg naar zijn oom, die horigemaker was. Hij kwam daar graag want oom Henk was een aardige man. „Later wil ik ook horigemaker worden”, zei Jan altijd en dat meende hij. Nu maakte oom Henk niet alleen horiges maar ook alle soorten klokken; oudewetse, moderne, mooie en ook leuke klokken. Jan voelde zich gelukkig. Hij was overgegaan naar de vierde klas en had nu vakantie. Hij verhuigde zich er echt op dat hij nu een hele tijd bij oom Henk zou kunnen zitten. Die vertelde altijd zulke prachtige verhalen over de klokken die hij repareerde, hoewel vader altijd zei: „Die oom Henk moet je ook niet altijd geloven!”

„Zo Janneman”, begroette oom hem, toen Jan binnenstapte, „gefeliciteerd met je mooie rapport. Ja, om horige-

schrift beslist niet voldeed. Bovendien merkte Braille dat zijn leerlingen veel moeite hadden om dit schrift — dat dus eigenlijk niets anders was dan een leesbaar schrift van heel grote afmetingen — te leren. Hij begreep, dat de gewone lettervormen geen kans van slagen zouden hebben. Maar wat dan? En toen, in 1829 deed Louis Braille de vondst van zijn leven. Hij ontwierp een schrift, dat makkelijk kon worden geschreven en dat met weinig moeite kon worden geleerd. Daarbij ging hij uit van twee rijen van drie punten naast elkaar. Dus zo:

De punt links boven stelt de letter a voor. Twee punten links, boven en midden de b, de bovenste punten van links en rechts de c enz. Dus op deze wijze:

Wanneer je nu deze punten, in spiegelbeeld, met een stompe stalen stift in papier drukt, zijn aan de andere kant van het papier de punten met de vingertoppen voelbaar. Als je ooit een blinde hebt ziet lezen zal je hebben ontdekt, dat dat heel vlog gaat, vaak met even vlog als een ziende dat met de ogen kan doen.

Een blinde mist heel veel, maar dank zij de gemale uitvinding van Braille kunnen zij boeken lezen en met elkaar corresponderen.

Louis Braille overleed op 6 januari 1852. Boven dit artikel staat zijn naam in zijn eigen letters.

maker te worden moet je wel goed kunnen leren. Ga zitten kerel!” en hij wees Jan een grote stoel aan, waar je zo heerlijk in kon wegzakken, tegenover de werkbank.

